ELINKEINOELÄMÄN KESKUSLIITTO EK LAUSUNTO

Työelämä
Katja Miettinen 15.9.2017 1 (2)

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Lausunto koskien asiaa: E 59/2016 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista; jatkokirjelmät EJ 13/2017 vp ja EJ 14/2017 vp

Pyydettynä lausuntoa esitän Elinkeinoelämän Keskusliiton puolesta seuraavaa.

1 Yleisnäkemys

EK pitää valtioneuvoston perusmuistioihin VNK2017-00050 ja VNK2017-00051 kirjattua Suomen kantaa pääosiltaan hyvänä.

2 Keskeiset seikat

EK suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti komission tavoitteeseen syventää EU:n sosiaalista ulottuvuutta osana EU:n ja EMU:n syventämistä. Sosiaalisen ulottuvuuden syventäminen ei kuitenkaan onnistu, ellei samalla luoda edellytyksiä talouskasvulle ja uusien työpaikkojen synnylle.

Euroopan sosiaalista ulottuvuutta on mahdollista kehittää vain rinnan talouspolitiikan ohjauksen ja sisämarkkinoiden kanssa. Toisistaan irralliset, mahdollisesti vastakkaisiin suuntiin vetävät toimenpiteet ja kehityskulut vaarantavat EU:n yhtenäisyyden. Painopisteen on sosiaaliasioissa pysyttävä kansallisella tasolla.

Kuten perusmuistiossa VNK2017-00051 todetaan, sosiaalipilarissa ”kyse on poliittisen yhteistyön tavoitteista, joita on päivitetty vastaamaan tämän päivän tilannetta. Oikeuksista ja periaatteista ei pidä tehdä oikeudellisesti sitovia. Oikeuksien ja periaatteiden toimeenpanossa tulee kunnioittaa nykyistä toimivallanjakoa.”

EK toivoo, että Suomi pitää kiinni perusmuistioihin kirjatusta kannasta, jonka mukaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin on otettava huomioon EU:n toimivaltarajoitukset, läheisyys- ja suhteellisuusperiaatteen sekä työmarkkinaosapuolten autonomian. Komission ehdotuksessa toimielinten väliseksi julistukseksi tälle ei ole annettu riittävää painoarvoa. EK pitää välttämättömänä, että mainitut lähtökohdat tuodaan selkeästi esille Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa tai sen johdanto-osassa.

Perusmuistion VNK2017-00050 osalta todetaan, että EK ei näe välitöntä tarvetta uusille työelämää ja sosiaaliturvaa koskeville säädöksille, olemassa olevien säädösten uudistamiselle tai EU:n perusoikeuskirjan merkittävästi vahvemmalle toimeenpanolle. Liikkeelle tulisi lähteä nykyisen lainsäädännön ja rakenteiden tehokkaammasta toimeenpanosta

ja hyödyntämisestä. Sääntelyä ei tule pitää itseisarvona, vaan keinona päästä tavoitteisiin.

EK on samaa mieltä kuin perusmuistiossa VNK2017-00050 on esitetty siitä, että yksi toimiva keino edistää jäsenmaiden sosiaalista lähentymistä ja sosiaalisen ulottuvuuden syventämistä EU:n toimivaltarajojen puitteissa ovat erilaiset vertailumallit ja niiden kytkeminen osaksi eurooppalaista ohjausjaksoa. Sosiaalisia indikaattoreita sisältyy jo nykyään eurooppalaiseen ohjausjaksoon ja sosiaaliseen tulostauluun, ja maakohtaisten suositusten avulla jäsenmaita voidaan ohjata tekemään rakenneuudistuksia, mutta päätös uudistuksista säilyy jäsenmailla.

Sosiaaliset indikaattorit tarjoavat joustavuutta, jota sosiaalipolitiikan tehokas toteuttaminen kansallisella tasolla edellyttää. Kansallisten, alueellisten ja sektorikohtaisten työmarkkinoiden erityispiirteet tuntevilla työmarkkinaosapuolilla on keskeinen rooli vertailutasojen määrittämisessä yhdessä jäsenvaltioiden ja EU-instituutioiden kanssa. Pidemmällä aikavälillä pyrkiminen kohti yhteisiä vertailutasoja edistäisi sosiaalista lähentymistä todennäköisesti tehokkaammin kuin yksityiskohtaiset säännökset, joiden toimeenpanoon ja valvontaan liittyy aina haasteita.